

ข้อมูลทั่วไป

คำขวัญประจำจังหวัดราชบุรี

“คนสวยโพธาราม คนงามบ้านโป่ง เมืองโอ่งมังกร วัดขนอนหนังใหญ่ ตื่นใจถ้ำงาม ตลาดน้ำดำเนิน เพลิน
ค้ำคาวร้อยล้าน ย่านยี่สกปลาดี”

วิสัยทัศน์จังหวัดราชบุรี

ผู้นำเกษตรปลอดภัย มุ่งให้เป็นเมืองน่าอยู่ และใช้ทุนทางปัญญาสร้างรายได้

ตราประจำจังหวัดราชบุรี

รูปเครื่องราชกกุธภัณฑ์ของพระมหากษัตริย์ 2 สิ่ง
คือ พระแสงขรรค์ชัยศรี ประดิษฐานอยู่บนบันไดแก้ว และฉลองพระบาทคู่ประดิษฐานอยู่บนพานทอง
หมายถึง เครื่องแสดงถึงความเป็นพระเจ้าแผ่นดิน

ธงประจำจังหวัดราชบุรี

ดอกไม้ประจำจังหวัดราชบุรี

ชื่อดอกไม้ ดอกกัลปพฤกษ์

ต้นไม้ประจำจังหวัดราชบุรี

ชื่อพรรณไม้ โมกมัน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Wrightia tomentosa*

1. ประวัติความเป็นมา

มีชื่ออื่นเป็นมงคลยิ่ง หมายถึง “ เมืองพระราชา ” ราชบุรีเป็นเมืองเก่าแก่เมืองหนึ่งของประเทศไทย จากการศึกษาและจุดค้นของนักประวัติศาสตร์ นักโบราณคดี พบว่าดินแดนแถบลุ่มแม่น้ำแม่กลองแห่งนี้เป็นถิ่นฐานที่อยู่อาศัยของคนหลายยุคหลายสมัย และมีความรุ่งเรืองมาตั้งแต่อดีต จากหลักฐานทางโบราณสถานและโบราณวัตถุมากทำให้เชื่อได้ว่ามีผู้คนตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณนี้ตั้งแต่ยุคหินกลางตลอดจนได้ค้นพบเมืองโบราณสมัยทราวดีที่ตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี ได้เคยดำรงตำแหน่งหลวงยกกระบัตรเมืองราชบุรีในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ซึ่งในช่วงปลายสมัยกรุงศรีอยุธยาและตอนต้นกรุงรัตนโกสินทร์ปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์พบว่า เมืองราชบุรีเป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญ เป็นสมรภูมิการรบหลายสมัย โดยเฉพาะในสมัยสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกได้ยกทัพมาตั้งรับศึกพม่าในเขตราชบุรีหลายครั้ง ครั้งสำคัญที่สุดคือสงครามเก้าทัพต่อมา พ.ศ. 2360 ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างกำแพงเมืองใหม่ทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำแม่กลองตลอดมาจนถึงปัจจุบัน ครั้นถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในพ.ศ. 2437 ได้ทรงเปลี่ยนการปกครองส่วนภูมิภาคโดยรวมหัวเมืองต่างๆ ที่อยู่ใกล้ชิดกัน ตั้งขึ้นเป็นมณฑล และได้รวมเมืองราชบุรี เมืองกาญจนบุรี เมืองสมุทรสงคราม เมืองเพชรบุรี เมืองปราณบุรี เมืองประจวบคีรีขันธ์ รวม 6 เมือง ตั้งขึ้นเป็นมณฑลราชบุรี ตั้งที่บัญชาการมณฑล ณ ที่เมืองราชบุรี ทางฝั่งขวาของแม่น้ำแม่กลอง (ปัจจุบันคือศาลากลางจังหวัดราชบุรีหลังเก่า) ต่อมาใน พ.ศ. 2440 ได้ย้ายที่บัญชาการเมืองราชบุรี จากฝั่งซ้าย กลับมาตั้งรวมอยู่แห่งเดียวกับศาลาว่าการมณฑลราชบุรี ทางฝั่งขวาของแม่น้ำแม่กลอง จนถึง พ.ศ. 2476 เมื่อได้มีการยกเลิกการปกครองแบบมณฑลทั้งหมด มณฑลราชบุรีจึงถูกยกเลิกและคงฐานะเป็นจังหวัดราชบุรีจนถึงปัจจุบัน

2. สภาพทั่วไปของจังหวัด

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดราชบุรีตั้งอยู่ในภาคกลางด้านทิศตะวันตก มีพื้นที่ชายแดนติดกับประเทศพม่า โดยมีเทือกเขาตะนาวศรีเป็นแนวพรมแดนสันปันน้ำ ระยะความยาว 73 กิโลเมตร ชุมชนเมืองราชบุรีอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 100 กิโลเมตร มีแม่น้ำแม่กลองเป็นแม่น้ำสายหลักไหลผ่านในเขตจังหวัด

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดเพชรบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับสหภาพพม่า

2.2 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะ คือ

(1) **พื้นที่ภูเขาสูง** ได้แก่บริเวณชายแดนด้านตะวันตกติดกับสหภาพพม่า และเขตแดนด้านใต้ติดกับจังหวัดเพชรบุรี มีสภาพเป็นเทือกเขาสูง อุดมด้วยป่าดิบ ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง และป่าไผ่ ในระดับความสูง ตั้งแต่ 200 เมตร ถึง 1,100 เมตร ในเขตอำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา และอำเภอปากท่อด้านตะวันตก

(2) **พื้นที่ราบสูง** ได้แก่บริเวณถัดจากบริเวณเทือกเขามาทางด้านตะวันออก จนถึงตอนกลางของพื้นที่จังหวัด มีลักษณะเป็นที่ราบสูง และที่เนินลาด มีแม่น้ำภาชี และลำห้วยสาขา เป็นสายน้ำหลัก สภาพเนื้อดิน เป็นดินปนทรายมีการชะล้างพังทลายของหน้าดินค่อนข้างสูงถึงปานกลาง อยู่ในเขตอำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา อำเภอจอมบึง และด้านตะวันตกของอำเภอปากท่อ อำเภอเมืองฯ อำเภอโพธาราม และอำเภอบ้านโป่ง

(3) **ที่ราบลุ่ม** ได้แก่บริเวณสองฝั่งแม่น้ำแม่กลอง และด้านตะวันออกของพื้นที่จังหวัด เนื้อดินเป็นดินร่วนและดินร่วนปนดินเหนียว มีความอุดมสมบูรณ์ มีระบบชลประทานแม่กลองใหญ่ ครอบคลุมทั่วพื้นที่ ได้แก่บริเวณเขตอำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม อำเภอบางแพ อำเภอเมืองฯ และอำเภอปากท่อ

(4) **ที่ราบลุ่มต่ำ** ได้แก่บริเวณตอนปลายของแม่น้ำแม่กลองที่เชื่อมต่อกับจังหวัดสมุทรสงคราม อยู่สูงจากระดับน้ำทะเล 1-2 เมตร ดินมีความสมบูรณ์ เหมาะแก่การทำสวนผักผลไม้

2.3 ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดราชบุรีตั้งอยู่ในเขตที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ แต่การที่มีเทือกเขาตะนาวศรีบังไว้อยู่ ทำให้เป็นที่อบอุ่น คือ อำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา และอำเภอจอมบึง ฝนส่วนใหญ่จะถูกพัดเลยไปตกในแถบลุ่มแม่น้ำแม่กลอง และด้านตะวันออกของพื้นที่จังหวัดอุณหภูมิอยู่ระหว่าง 13-38 องศาเซลเซียส แต่ในฤดูหนาวบริเวณเชิงเขาหรือหุบเขาในพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอบ้านคาจะมีสภาพอากาศหนาวมาก เฉลี่ย 8-15 องศาเซลเซียส

2.4 ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งน้ำ

(1) **ทรัพยากรป่าไม้** มีพื้นที่ป่าเหลืออยู่ประมาณ 1,239,236 ไร่ หรือ 38.16% ของพื้นที่จังหวัด ป่าไม้ส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่เขาและเทือกเขาตะนาวศรี

(2) **แหล่งน้ำ** แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำแม่กลองไหลผ่านจังหวัดราชบุรีในเขตอำเภอบ้านโป่ง โพธาราม เมืองฯ และดำเนินสะดวก รวมความยาวในเขตจังหวัดราชบุรี 67 กิโลเมตร แม่น้ำแควอ้อม เป็นสาขาของแม่น้ำแม่กลองในเขตอำเภอเมืองฯ และอำเภอวัดเพลง แม่น้ำภาชี ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาตะนาวศรีในเขตอำเภอบ้านคา ไหลผ่านอำเภอสวนผึ้ง

จังหวัดราชบุรี มีคลองดำเนินสะดวกที่ขุดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 เพื่อเชื่อม แม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลอง โดยเริ่มจากตำบลบางยาง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ผ่านอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี บรรจบกับแม่น้ำแม่กลองที่ตำบลบางนกแขวก อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม มีความยาวตลอดลำคลอง 35 กิโลเมตร และลำคลองสาขาอีกกว่า 200 คลอง

(3) **พื้นที่ในเขตชลประทานแม่กลองใหญ่** เขื่อนแม่กลอง ซึ่งทดน้ำแม่กลอง ตั้งอยู่ในเขตอำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ก่อให้เกิดคลองส่งน้ำสายใหญ่เพื่อการเกษตร การอุปโภค-บริโภค การเก็บกักน้ำ การระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วม ในเขตจังหวัดราชบุรีครอบคลุมพื้นที่ 868,680 ไร่

2.5 การเดินทาง

(1) **รถยนต์** เส้นทางสายเก่า สายเพชรเกษม ทางหลวงหมายเลข 4 ผ่านบางแค-อ้อมน้อย-อ้อมใหญ่-นครชัยศรี-นครปฐม-ราชบุรี เส้นทางสายใหม่ เส้นทางหลวงหมายเลข 338 จากกรุงเทพฯ-พุทธมณฑล-นครชัยศรี เข้าถนนเพชรเกษมบริเวณอำเภอนครชัยศรีก่อนถึงตัวเมืองนครปฐมประมาณ 16 กิโลเมตร จากนั้นใช้ถนนเพชรเกษมตรงไปตัวเมืองราชบุรี

(2) **รถโดยสารประจำทาง** บริษัท ขนส่ง จำกัด มีบริการเดินรถจากสถานีขนส่งสายใต้ไปจังหวัดราชบุรีทุกวัน วันละหลายเที่ยว ใช้เวลาเดินทางประมาณ 2 ชั่วโมง นอกจากนี้จากสถานีขนส่งราชบุรีมีรถโดยสารไปยังจังหวัดใกล้เคียง คือ นครปฐม กาญจนบุรี สมุทรสงคราม และ เพชรบุรี

(3) **รถไฟ** การรถไฟแห่งประเทศไทย มีบริการรถไฟออกจากสถานีรถไฟหัวลำโพง และสถานีรถไฟธนบุรี (บางกอกน้อย) ทุกวันใช้เวลาเดินทางประมาณ 2 ชั่วโมง

2.6 ระยะทาง จากอำเภอเมืองไปยังอำเภอต่างๆ ของจังหวัดราชบุรี

อ.วัดเพลง	15	กิโลเมตร
อ.ดำเนินสะดวก	50	กิโลเมตร
อ.บางแพ	22	กิโลเมตร
อ.โพธาราม	26	กิโลเมตร
อ.บ้านโป่ง	42	กิโลเมตร
อ.จอมบึง	30	กิโลเมตร
อ.สวนผึ้ง	60	กิโลเมตร
อ.ปากท่อ	22	กิโลเมตร
อ.บ้านคา	57	กิโลเมตร

2.7 ถนน

จังหวัดราชบุรีมีหน่วยงานรับผิดชอบการสร้างถนน คือ แขวงทางหลวงราชบุรี และสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดราชบุรี มีระยะทางขึ้นทะเบียน 475.85 กิโลเมตร ทางลาดยาง 514.87 กิโลเมตร ทางคอนกรีต 8.53 กิโลเมตร และสะพาน 6,015.36 กิโลเมตร

สภาพทางการเมืองการปกครอง

๒ เขตการปกครอง

จังหวัดราชบุรี แบ่งการปกครองเป็น 10 อำเภอ 104 ตำบล 25 เทศบาล และ 975 หมู่บ้าน

ลำดับ	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.ก.ม.)	ตำบล (แห่ง)	หมู่บ้าน (แห่ง)	เทศบาล (แห่ง)
1	เมืองราชบุรี	418.481	22	165	4
2	จอมบึง	864.855	6	91	2
3	สวนผึ้ง	903.262	7	38	2
4	ดำเนินสะดวก	184.744	13	88	2
5	บ้านโป่ง	292.865	15	151	5
6	บางแพ	141.235	7	45	2
7	โพธาราม	392.096	19	122	6
8	ปากท่อ	774.646	12	86	1
9	วัดเพลง	40.873	3	29	1
10	บ้านคา	906.326	3	40	0

อำเภอเมืองราชบุรี ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด 22 ตำบล ดังนี้ หน้าเมือง เจดีย์หัก ดอนตะโก หนองกลางนา ห้วยไผ่ คิ่งน้ำวน คิ่งกระถิน อ่างทอง โคกหม้อ สามเรือน พิกุลทอง น้ำพุ ดอนแร่ หินกอง เขาแร้ง เกาะพลับพลา หลุมดิน บางป่า พงสวย คูบัว ท่าราบ บ้านไร่

อำเภอจอมบึง ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด 6 ตำบล ดังนี้ จอมบึง ปากช่อง เบิกไพร ด่านทับตะโก แก้มอ้น รางบัว

อำเภอสวนผึ้ง ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด 7 ตำบล ดังนี้ สวนผึ้ง ป่าหวาย บ้านบึง ท่าเคย บ้านคา หนองพันจันทร์ ตะนาวศรี

อำเภอดำเนินสะดวก ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด 13 ตำบล ดังนี้ ดำเนินสะดวก ประสาทสิทธิ์ ศรีสุราษฎร์ ตาหลวง ดอนกรวย ดอนคลัง บัวงาม บ้านไร่ แพงพวย สีหมื่น ทานัด ขุนพิทักษ์ ดอนไผ่

อำเภอบ้านโป่ง ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด 15 ตำบล ดังนี้ บ้านโป่ง ท่าผา กรับใหญ่ ปากแรต หนองกบ หนองอ้อ ดอนกระเบื้อง สวนกล้วย นครชุมน์ บ้านม่วง คุ่มพยอม หนองปลาหมอ เขาขลุ่ย เบิกไพร ลาดบัวขาว

อำเภอบางแพ ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด 7 ตำบล ดังนี้ บางแพ วังเย็น หัวโพ วัดแก้ว ดอนใหญ่ ดอนคา โพหัก

อำเภอโพธาราม ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด 19 ตำบล ดังนี้ โพธาราม ดอนกระเบื้อง หนองโพ บ้านเลือก คลองตากุด บ้านซ้อง บ้านสิงห์ ดอนทราย เจ็ดเสมียน คลองข่อย ชำระะ สร้อยฟ้า ท่าชุมพล บางโตนด เต่าปูน นางแก้ว ธรรมเสน เขาชะงุ้ม หนองกวาง

อำเภอปากท่อ ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด 12 ตำบล ดังนี้ ทุ่งหลวง วังมะนาว ดอนทราย หนองกระทุ่ม ปากท่อ ป่าไก่อ วัดยางงาม อ่างหิน บ่อกระดาน ยางหัก วันดาว ห้วยยางโทน

อำเภอวัดเพลง ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด 3 ตำบล ดังนี้ เกาะศาลพระ จอมประทัด วัดเพลง
อำเภอบ้านคา ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด 3 ตำบล ดังนี้ บ้านคา บ้านบึง หนองพันจันทร์

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดราชบุรี

ประชากร

จังหวัดราชบุรีมีจำนวนประชากร ณ 15 มีนาคม 2554 จำนวน 848,086 คน จำแนกเป็นชาย
414,586 คน หญิง 433,500 คน จำนวนครัวเรือน 270,230 ครัวเรือน

อำเภอ	ประชากร (ชาย)	ประชากร (หญิง)	ประชากร ทั้งหมด	ครัวเรือน
เมืองราชบุรี	57,116	58,613	115,729	38,287
จอมบึง	26,243	26,532	52,775	15,515
สวนผึ้ง	19,987	18,055	38,042	11,599
ดำเนินสะดวก	36,101	38,833	74,934	19,759
บ้านโป่ง	45,676	49,340	95,016	30,137
บางแพ	8,606	9,235	17,841	5,633
โพธาราม	34,155	36,092	70,247	21,339
ปากท่อ	24,004	25,097	49,101	15,258
วัดเพลง	5,142	5,499	10,641	3,045
บ้านคา	12,710	11,906	24,616	8,066

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง www.dopa.go.th
(ข้อมูล ณ 15 มีนาคม 2554)

การบริหารราชการส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นในจังหวัด

การจัดองค์กรบริหารราชการส่วนภูมิภาค มีหน่วยงานราชการที่อยู่ในความควบคุมดูแลของ
ผู้ว่าราชการจังหวัด ประกอบด้วย

ส่วนราชการในระดับจังหวัด แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ หน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค
ประจำจังหวัด จำนวน 30 หน่วยงาน และหน่วยราชการบริหารส่วนกลาง จำนวน 66 หน่วยงาน

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

☞ องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง

☞ เทศบาลเมือง 3 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองราชบุรี เทศบาลเมืองบ้านโป่ง

เทศบาลเมืองโพธาราม

☞ เทศบาลตำบล 25 แห่ง

➤ อำเภอเมืองราชบุรี 3 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลหลักเมือง เทศบาลตำบลเขาสูง

เทศบาลตำบลห้วยชินสีห์

➤ อำเภอบ้านโป่ง 5 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลท่าผา เทศบาลตำบลกระจัด เทศบาลตำบลห้วยกระบอก เทศบาลตำบลกรับใหญ่

➤ อำเภอโพธาราม 6 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลบ้านเลือก เทศบาลตำบลหนองโพ เทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน เทศบาลตำบลเขาขวาง เทศบาลตำบลบ้านสิงห์ เทศบาลตำบลบ้านซ้อง

➤ อำเภอดำเนินสะดวก 2 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลดำเนินสะดวก เทศบาลตำบลศรีดอนไผ่

➤ อำเภอปากท่อ 2 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลปากท่อ

➤ อำเภอจอมบึง 2 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลจอมบึง เทศบาลตำบลด่านทับตะโก

➤ อำเภอบางแพ 2 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลบางแพ เทศบาลตำบลโพหัก

➤ อำเภอวัดเพลง 1 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลวัดเพลง

➤ อำเภอสวนผึ้ง 2 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลสวนผึ้ง เทศบาลตำบลชัยป่าหวาย

☞ องค์การบริหารส่วนตำบล 83 แห่ง

☞ อำเภอเมืองราชบุรี 18 แห่ง ได้แก่ อบต.เจดีย์หัก อบต.ดอนตะโก อบต.คูบัว อบต.บ้านไร่ อบต.บางป่า อบต.คิ่งกระถิน อบต.คิ่งน้ำวน อบต.น้ำพุ อบต.หลุมดิน อบต.หินกอง อบต.สามเรือน อบต.หนองกลางนา อบต.ดอนแร่ อบต.ห้วยไผ่ อบต.เขาแร้ง อบต.ท่าราบ อบต.พิกุลทอง อบต.เกาะพลับพลา

☞ อำเภอบ้านโป่ง 11 แห่ง ได้แก่ อบต.สวนกล้วย อบต.เบิกไพร อบต.หนองปลาหมอ อบต.คิ่งพะยอม อบต.เขาขลุ่ย อบต.ดอนกระเบื้อง อบต.หนองกบ อบต.นครชุมน์ อบต.บ้านม่วง อบต.ลาดบัวขาว อบต.หนองอ้อ อบต.ปากแรต

☞ อำเภอโพธาราม 13 แห่ง ได้แก่ อบต.หนองกวาง อบต.เตาปูน อบต.ท่าชุมพล อบต.บางโตนด อบต.หนองโพ อบต.ชำแระ อบต.คลองตากุด อบต.ดอนทราย อบต.คลองข่อย อบต.สร้อยฟ้า อบต.เขาชะงุ้ม อบต.ธรรมเสน อบต.ดอนกระเบื้อง

☞ อำเภอดำเนินสะดวก 11 แห่ง ได้แก่ อบต.ดอนกรวย อบต.ดอนคลัง อบต.ประสาธสิทธิ์ อบต.ดอนไผ่ อบต.ขุนพิทักษ์ อบต.บ้านไร่ อบต.ท่านัด อบต.ตาหลวง อบต.บัวงาม อบต.แพงพวย อบต.สี่หมื่น

☞ อำเภอปากท่อ 10 แห่ง ได้แก่ อบต.ทุ่งหลวง อบต.หนองกระทุ่ม อบต.ดอนทราย อบต.ปากท่อ อบต.ป่าไก่อ อบต.อ่างหิน อบต.วังมะนาว อบต.วัดยางงาม อบต.บ่อกระดาน อบต.ยางหัก อบต.ห้วยยางโทน

☞ อำเภอจอมบึง 6 แห่ง ได้แก่ อบต.รางบัว อบต.ปากช่อง อบต.ด่านทับตะโก อบต.เบิกไพร อบต.จอมบึง อบต.แก้มอัน

☞ อำเภอบางแพ 4 แห่ง ได้แก่ อบต.วัดแก้ว อบต.หัวโพ อบต.ดอนใหญ่ อบต.ดอนคา

☞ อำเภอวัดเพลง 3 แห่ง ได้แก่ อบต.เกาะศาลพระ อบต.วัดเพลง อบต.จอมประทัด

☞ อำเภอสวนผึ้ง 4 แห่ง ได้แก่ อบต.สวนผึ้ง อบต.ป่าหวาย อบต.ท่าเคย อบต.ตะนาวศรี

☞ อำเภอบ้านคา 3 แห่ง ได้แก่ อบต.บ้านคา อบต.บ้านบึง อบต.หนองพันจันทร์

๒ การเลือกตั้ง

จังหวัดราชบุรีมีเขตการเลือกตั้งแบ่งเป็น 2 เขต ประกอบด้วย

เขตการเลือกตั้งที่ 1 ประกอบด้วย อำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอ
บางแพ อำเภอจอมบึง

เขตการเลือกตั้งที่ 2 ประกอบด้วย อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอปากท่อ อำเภอวัดเพลง
อำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา

สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัด

☞ อำเภอเมือง

➔ พระปรางค์วัดพระศรีมหาธาตุวรวิหาร : ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองราชบุรี ชาวบ้านนิยมเรียกว่า *วัดหน้าพระธาตุ* เป็นพระปรางค์เก่าแก่ที่สร้างด้วยอิฐฉาบปูนและมีฐานเป็นศิลาแลง จำลองแบบมาจากนครวัด

➔ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติราชบุรี : เป็นสถานที่แสดงแหล่งประวัติศาสตร์การวิวัฒนาการของชาวจังหวัดราชบุรี ตั้งแต่ยุคอดีตถึงปัจจุบัน ความเป็นมาของการสร้างบ้านแปงเมืองในแต่ละยุคแต่ละสมัย รวมถึงการจัดแสดงโบราณวัตถุ ร่องรอยของอารยธรรมและศิลปวัฒนธรรมของชาวพื้นเมือง

➔ เมืองโบราณคูบัว : ตั้งอยู่ที่ตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี ห่างจากศาลากลางจังหวัดราชบุรี ไปทางทิศใต้ประมาณ 8 กม. เป็นอาคารพุทธศาสนาเนื่องในลัทธิมหายานที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง

➔ ค่ายภานุรังษี : เป็นที่ตั้งของกรมทหารช่าง ริมแม่น้ำแม่กลอง มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ดังนี้

☞ ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง เป็นหลักเมืองที่ตั้งขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายเมืองเดิมไปตั้งทางฝั่งตะวันออกแม่น้ำแม่กลอง

☞ พิพิธภัณฑ์ทหารช่าง เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับกิจกรรมทหารช่าง รวมทั้งยุทโธปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในอดีต

➔ สถานที่ท่องเที่ยวภายในค่ายบูรณัตร์

☞ เขื่อนเขาธง อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 8 กม. ในตำบลเกาะพลับพลา อำเภอเมือง บริเวณเขื่อนเขาธงเป็นที่ตั้งของปูชนียสถานที่ศักดิ์สิทธิ์และเก่าแก่ที่สุดของจังหวัด

☞ ถ้ำระฆัง เป็นถ้ำหินปูน ตั้งอยู่บนเขาพญาปราบที่อยู่ในเขื่อนเขาธง เป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูปสัมฤทธิ์ และศาลเจ้าพ่อพญาปราบ ภายในถ้ำมีหินย้อยเป็นรูประฆัง ปัจจุบันมีค้างคาวอาศัยอยู่จำนวนมาก

➔ เขาแก่นจันทร์ : ตั้งอยู่ริมถนนเพชรเกษม ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 2 กม. บริเวณเชิงเขาเป็นที่ตั้งของพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 บนยอดเขาสูงประมาณ 141 เมตร เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปนโรคนไตรยชัยวัฒน์จตุรทิศ เป็น 1 ใน 4 องค์ของพระสี่มุมเมือง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นแล้วนำไปประดิษฐาน ณ เมืองรอบพระนคร ได้แก่ จังหวัดราชบุรี ลำปาง สระบุรี และพัทลุง

➔ สวนสาธารณะจักรีอนุสรณ์สถาน : ตั้งอยู่ตำบลดอนตะโก ถนนเพชรเกษม อำเภอเมืองราชบุรี บริเวณเชิงเขาแก่นจันทร์ เป็นที่ตั้งของพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 ปัจจุบันจังหวัดได้ปรับปรุงเป็นสวนสาธารณะที่สวยงาม เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจและออกกำลังกายของประชาชนทั่วไป

➔ เขาวัง : อยู่ในเขตเทศบาลเมืองราชบุรี เดิมเรียก *เขาสัตตนาถ* สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ครั้งดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ได้สร้างพระราชวังขึ้นบนภูเขาแห่งนี้ เพื่อให้เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อ พ.ศ. 2414

➔ วัดหนองหอย : เป็นที่ตั้งของพระวิหารพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์กวนอิม หรือ พระแม่กวนอิมบนยอดเขา ตำบลเขาแร่ อำเภอมืองราชบุรี ห่างจากตัวจังหวัด 12 กม. ไปทางถนนสายเขาสูง – เบิกไพร

➔ วัดอรัญญิกาวาส : จากถนนเขาสูงเลียวขวา ตรงไปพบสี่แยกถนนเพชรเกษม ตรงขึ้นไปอีกประมาณเกือบ 3 กม. จะเห็นองค์ปราสาทวัดอรัญญิกาวาสตั้งเด่นสง่าแต่ไกล

☞ อำเภอดำเนินสะดวก

➔ ตลาดน้ำดำเนินสะดวก : อยู่ติดกับถนนสุขาภิบาล 1 มีอาณาบริเวณตลอดคลองต้นเข็ม ปากคลองด้านที่บรรจบกับคลองเหยี่ยว จะมีย่านขายของที่ระลึกตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก *ตลาดน้ำเป็นวัฒนธรรมของชาวบ้านที่ค้าขายกันทางน้ำ โดยใช้เรือพายเล็กๆ เป็นพาหนะติดต่อแลกเปลี่ยนสินค้าตั้งแต่เช้ามีผู้คนใกล้เคียงวัน*

➔ ตลาดน้ำดำเนินฯ เก่า (คลองลัดพลี) : อยู่ในเขตตำบลดำเนินสะดวก หน้าวัดราษฎร์เจริญธรรม บริเวณนี้เคยเป็นตลาดน้ำดั้งเดิม ซึ่งได้สูญหายไปเมื่อหลายปีก่อน กระทั่งทางจังหวัดราชบุรีได้ร่วมมือร่วมใจกับประชาชน รื้อฟื้นคืนชีวิตให้กับตลาดน้ำแห่งนี้อีกครั้ง *ล่องคลองลัดพลี ชมวิถีชนแปดเผ่า ลัมผีตลาดน้ำเก่า ชิมของอร่อยเมืองดำเนิน*

☞ อำเภอโพธาราม

➔ วัดขนอนหนังใหญ่ : ตั้งอยู่ตำบลสร้อยฟ้า อำเภอโพธาราม เป็นวัดที่มีการจัดแสดงหนังใหญ่ และมีพิพิธภัณฑ์เครื่องใช้ของโบราณ

➔ ค่ายหลวงบ้านไร่ : ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 19 กม. อยู่ในตำบลคลองตาก อำเภโพธาราม เคยเป็นที่ตั้งของค่ายลูกเสือในรัชการที่ 6

➔ วัดคงคารามและจิตรกรรมฝาผนังวัดคงคาราม : ตั้งอยู่ตำบลคลองตาก อำเภอโพธาราม เป็นวัดมอญ ภายในอุโบสถวัดคงคารามมีภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ละเอียดอ่อนสวยงาม ถ่ายทอดตามต้นแบบที่มีชีวิตจริงและภาพพุทธประวัติตอนต่างๆ

➔ วัดเขาช่องพรานและค้างคาวเขาช่องพราน : ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลเตาปูน อำเภอโพธาราม มีถ้ำที่เกิดจากหินปูน สูงจากพื้นประมาณ 30 เมตร ปากถ้ำกว้างประมาณ 2 เมตร สิ่งสำคัญคือ มีค้างคาวตัวเล็กๆ เข้าไปอยู่อาศัยจำนวนมากนับร้อยล้านตัว จนพลบค่ำประมาณ 18.00 น. ของทุกวัน จะเห็นภาพค้างคาวนับล้านๆ ตัว บินออกจากถ้ำเป็นริ้วขบวนนานนับชั่วโมง เป็นภาพสวยงามและแปลกตา จวบจนฟ้าสว่าง ผุ่งค้างคาวจึงบินกลับเข้าถ้ำ

☞ อำเภอบ้านโป่ง

➔ สระน้ำโกสินารายณ์ : จากหลักฐานการค้นคว้าทางโบราณคดีแสดงว่าเคยเป็นเมืองโบราณมาแต่สมัยเก่า ซึ่งได้ขุดพบพระกรของพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร ทำด้วยหินทรายแดง 5 พระกรถือคัมภีร์ ลูกประคำ และดอกบัวกับพระบาทของพระโพธิสัตว์คู่หนึ่ง ซึ่งปัจจุบันได้ประดิษฐานอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติราชบุรี รวมถึงการจัดแสดงโบราณวัตถุร่องรอยอารยธรรมและศิลปวัฒนธรรมของชนพื้นเมือง

➔ วัดม่วงและพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง : ตั้งอยู่ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านโป่ง เป็นวัดที่มีหน้าบันพระอุโบสถเป็นปูนปั้นลวดลายเรขาคณิตระบายสีคล้ายรูปมังกร พระอุโบสถวัดม่วงสร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2427 ซึ่งตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ภายในมีพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมา วิถีชีวิตวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น จัดแสดงโบราณวัตถุ คัมภีร์ใบลาน เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ

➔ บึงกระจับ : มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในเขตอำเภอบ้านโป่ง และอำเภอโพธาราม แต่สะดวกที่จะเดินทางเข้าไปทางอำเภอบ้านโป่ง เส้นทางเบิกไพร - เขาสูง แล้วเลี้ยวซ้ายไปตามคลองชลประทาน ซึ่งอยู่ห่างจากตัวอำเภอบ้านโป่งประมาณ 10 กม. บึงกระจับแห่งนี้เป็นบึงน้ำและแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดขนาดใหญ่ที่สุดในภาคตะวันตก

📍 อำเภอจอมบึง

➔ ถ้ำเขาบิน : อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 20 กม. ตามเส้นทางสายราชบุรี - จอมบึง แยกซ้ายจากถนนใหญ่เข้าไปอีกประมาณ 2 กม. ภายในถ้ำเต็มไปด้วยหินงอกหินย้อยที่สวยงาม และมีบ่อน้ำแร่ลึกประมาณ 1 เมตรที่ไม่เคยเหือดแห้ง ชาวบ้านเชื่อกันว่าศักดิ์สิทธิ์

➔ สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีภาคกลาง และสวนสัตว์เปิดเขาประทับช้าง : ห่างจากตัวจังหวัดราชบุรีประมาณ 25 กม. ตามเส้นทางสายราชบุรี - จอมบึง ตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาประทับช้างในเขตอำเภอเมืองราชบุรี และอำเภอจอมบึง พื้นที่ประมาณ 1,267 ไร่ มีต้นไม้ พรรณไม้ต่างๆ ตามเรื่องราวในวรรณคดีไทย สภาพทั่วไปเป็นป่าไม้ร่มรื่นปลูกเป็นสัดส่วนและตกแต่งไว้อย่างสวยงาม มีสัตว์ป่าชนิดต่างๆ เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงแพร่พันธุ์สัตว์ป่าต่างๆ โดยเฉพาะเสือโคร่ง เหมาะสำหรับเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ

➔ ถ้ำจอมพลและสวนรุกขชาติ : อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 30 กม. ตามเส้นทางสายราชบุรี - จอมบึง อยู่ใกล้กับมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เดิมชื่อถ้ำมูจลินทร์ สภาพเป็นป่าธรรมชาติ มีฝูงลิงอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก กรมป่าไม้ได้จัดเป็นสวนรุกขชาติ เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ

📍 อำเภอสวนผึ้ง

➔ เขากระโจม : ตั้งอยู่ในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง ห่างจากตัวเมืองราชบุรี 80 กิโลเมตร เป็นพื้นที่ที่สูงที่สุดในจังหวัดราชบุรี ประมาณ 1,045 เมตร จากระดับน้ำทะเล การเดินทางสู่อยอดเขาต้องใช้พาหนะขับเคลื่อน 4 ล้อ สองข้างทางยังเป็นป่าเขาที่สภาพสมบูรณ์ เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติและพบกล้วยไม้ป่าหลากหลายอยู่ทั่วไป ทักษะนี้ภาพโดยรวมคล้ายป่าทางภาคเหนือ บนจุดสูงสุดเป็นเส้นแบ่งเขตแดนประเทศไทยกับประเทศพม่า มีลานกว้างสำหรับกางเต็นท์พักผ่อน สามารถชมวิทิวทัศน์ได้รอบบริเวณ ระหว่างทางมีน้ำตกผาแดง จุดพักชมวิว และทางเดินศึกษาธรรมชาติที่สวยงาม

➔ ไป่งยุบ : อยู่ในท้องที่ตำบลท่าเคย อำเภอสวนผึ้ง ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 60 กม. ตามเส้นทางสายราชบุรี - สวนผึ้ง (ทางหลวงหมายเลข 3087) แยกซ้ายประมาณหลักกิโลเมตรที่ 27 เข้าไปอีก 5 กิโลเมตร เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่หาชมยากในเนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ แผ่นดินยุบตัวลงและถูกน้ำกัดเซาะดิน ทำให้เกิดเป็นหน้าผาสูงชันเป็นหลุมเป็นบ่อ ลักษณะคล้ายกับแพะเมืองผีที่จังหวัดแพร่

➔ น้ำตกบ่อหวี : ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ 4 ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง เป็นน้ำตกที่มีความเป็นธรรมชาติอยู่มาก

➔ ศูนย์ศึกษาพรรณไม้ป่า สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ (สวนป่าสิริกิติ์) : เป็นแหล่งรวมพรรณไม้นานาชนิด มีสัตว์ป่าและลำธาร มีแก่งหินขนาดใหญ่ชื่อ *แก่งส้มแมว* กลางลำน้ำภาชี

➔ น้ำตกผาชลแดน : ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามอีกแห่งหนึ่ง ที่ยังคงสภาพธรรมชาติอยู่มาก และน้ำตกในแต่ละชั้นมีความสวยงามไม่เหมือนกัน เหมาะสำหรับผู้ที่ชอบธรรมชาติ

➔ น้ำตกห้วยผาก : อยู่ก่อนธารน้ำร้อนบ่อคลึงประมาณ 1 กม. มีทางแยกซ้ายเข้าไปทางวัดห้วยผาก ประมาณ 1 กม. เป็นน้ำตกสายเล็กๆ เชิงเทือกเขาตะนาวศรี ความสูงของชั้นน้ำตกสามารถเดินเที่ยวชมได้

➔ ธารน้ำร้อนบ่อคลึง : ตั้งอยู่ในเขตอำเภอสวนผึ้ง เลย์ที่ว่าการอำเภอสวนผึ้งไปประมาณ 15 กม. ในที่ดินของเอกชน เป็นธารน้ำร้อนที่ไหลออกจากซอกหินเชิงเขาตะนาวศรี มีความร้อนประมาณ 50 - 57 องศาเซลเซียส นับเป็นธารน้ำร้อนที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ มากที่สุด

➔ อุทยานธรรมชาติวิทยา ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี : ตั้งอยู่ที่บ้านห้วยผาก ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง อยู่ในบริเวณเทือกเขาตะนาวศรี ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 132,905 ไร่ จัดตั้งขึ้นตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 โดยมีวัตถุประสงค์คือ อนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่า สืบเสาะหาพืชหายากทางสังคม ทางกายภาพ และทางชีวภาพ เพื่อจัดทำเป็นแหล่งความรู้ และเผยแพร่ความรู้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชน และประยุกต์ความรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตต่อไป

➔ น้ำตกเก้าโจน หรือน้ำตกเก้าชั้น : ตั้งอยู่ที่บ้านผาปก อยู่ห่างจากธารน้ำร้อนบ่อคลึงไป 3 กม. จากลานจอดรถซึ่งอยู่ด้านล่าง เดินด้วยเท้าอีกประมาณ 500 เมตร ถึงบริเวณตัวน้ำตกตอนล่างของลำห้วยบ่อคลึง บริเวณเทือกเขาตะนาวศรีมีน้ำตกเก้าโจนหรือน้ำตกเก้าชั้น เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ที่สูง 9 ชั้น ตั้งอยู่ในหุบเขาที่สมบูรณ์ล้อมรอบด้วยธรรมชาติ ระยะทางเดินจากชั้นล่างถึงชั้นบนประมาณ 2 กม. ใช้เวลาประมาณ 2 - 3 ชั่วโมง

➔ ฟาร์มกล้วยไม้ - ลันดา อยู่ห่างจากอุทยานธรรมชาติวิทยาไปไม่ถึง 1 กม. เป็นสวนกล้วยไม้เอกชน มีพันธุ์กล้วยไม้จำพวก แวนด้า ไร่จำหน่าย

➔ พิพิธภัณฑสถานวิทยุ หรือ สวนภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นเรือนไทยประยุกต์จากหน้าสถานีตำรวจสวนผึ้งแยกไปประมาณ 2 กม. ผ่านวัดสวนผึ้งแล้วแยกขวาไปอีกจนข้ามสะพานก็จะถึงพิพิธภัณฑสถานวิทยุที่อยู่ทางซ้ายมือมีพื้นที่ประมาณ 20 ไร่ รวบรวมวัตถุโบราณสยามในอดีต รวมทั้งมีโรงม้า พันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับของไทยชนิดต่าง ๆ เช่น ดอกมณฑิลา พิพิธภัณฑสถานเปิดให้เข้าชมทุกวัน เสาร์-อาทิตย์ วันหยุดราชการ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ค่าเข้าชม ผู้ใหญ่ 20 บาท เด็ก 10 บาท นักเรียน นิสิต นักศึกษา ในเครื่องแบบให้ทำจดหมายก่อนล่วงหน้า นอกจากนี้ยังมีบ้านพักไว้บริการนักท่องเที่ยว

☞ อำเภอปากท่อ

➔ อุทยานเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน : ตั้งอยู่ตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ และบางส่วนของกิ่งอำเภอบ้านคา มีพื้นที่ 136,250 ไร่ ภูมิประเทศ เป็นหุบเขาตะนาวศรีสลับซับซ้อน ปกคลุมด้วยป่าต้นน้ำของห้วยแม่ประจัน จัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและสำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัด ประกอบไปด้วยน้ำตกแม่ประจัน พุน้ำร้อนบ้านบึงที่สวยงาม ลำห้วยตลอดแนว อ่างเก็บน้ำที่ร่มรื่นไปด้วยต้นไม้ แนวป่าเขาเหมาะเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ เที่ยวศึกษาธรรมชาติ มีเจ้าหน้าที่ป่าไม้ดูแลอำนวยความสะดวก

☞ อำเภอบางแพ

→ อุทยานหุ่นขี้ผึ้งสยาม : ตั้งอยู่ในตำบลบางแพ เป็นพิพิธภัณฑ์ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ในปี พ.ศ. 2549 ภายในบริเวณอุทยานจัดแสดงหุ่นขี้ผึ้งบุคคลสำคัญที่ประกอบคุณงามความดี รวมทั้งงานศิลปะเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมด้านต่างๆ ที่ทรงคุณค่าของไทย โดยการนำเสนอแบบผสมผสานกลมกลืนกับลักษณะที่เป็นธรรมชาติและบรรยากาศแบบไทย

☞ อำเภอวัดเพลง

→ วัดเกาะศาลพระ : ตั้งอยู่ห่างจากตัวจังหวัดราชบุรีประมาณ 10 กม. มีเนื้อที่ประมาณ 35 ไร่ ด้านหน้าวัดตั้งอยู่ริมฝั่งขวาของแม่น้ำแควอ้อม ด้านหลังอยู่ติดกับโรงเรียนประชาบาลและถนนสายราชบุรี - วัดเพลง วัดเก่าแก่วัดหนึ่งไม่ปรากฏว่าสร้างขึ้นเมื่อใด แต่พอสันนิษฐานได้จากศิลปะลวดลายไทยที่ซุ้มประตูและหน้าบันอุโบสถหลังเก่า ว่าสร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลายหรือต้นรัตนโกสินทร์

→ โบราณสถานโคกวิหาร : ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลเกาะศาลพระ มีลักษณะเป็นเจดีย์ขนาดใหญ่ โบราณวัตถุที่พบส่วนใหญ่เป็นรูปปั้นรูปใบหน้าบุคคลและเศียรพระพุทธรูปและเทวดา

→ โบราณสถานโคกนายผาด : ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะศาลพระ

→ โบสถ์คริสต์พระหฤทัยวัดเพลง : ตั้งอยู่ริมคลองแควอ้อม มีอายุกว่า 100 ปี

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมจังหวัดราชบุรี

๑. ทบทวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมจังหวัดราชบุรี

จากข้อมูลข้างต้น จังหวัดราชบุรีได้ทบทวน วิเคราะห์สภาพแวดล้อมจังหวัดราชบุรี ดังนี้

๑.๑ ด้านเศรษฐกิจ

๑.๑.๑ จุดแข็ง

- ๑) มีตลาดกลางเกษตร จำนวน ๒ แห่ง (ตลาดศรีเมืองและเพชรเมืองราช) ที่สามารถระบายสินค้าไปสู่ภาคต่างๆได้เป็นอย่างดี
- ๒) มีระยะทางระบบการขนส่งที่สะดวก และระยะทางไม่ไกลจากกรุงเทพฯ(๑๐๐ กิโลเมตร)
- ๓) มีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปทางการเกษตร และอาหารทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลางและเล็กเป็นจำนวนมาก สามารถรองรับวัตถุดิบด้านการเกษตรในพื้นที่ได้
- ๔) ผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย เช่น พืช ผัก ผลไม้ กล้วยไม้ ด้านปศุสัตว์เช่น สุกร โคเนื้อ
- ๕) มีสินค้าOTOP ระดับ ๕ ดาว จำนวนมาก เป็นอันดับ ที่ ๔ ของประเทศ
- ๖) มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายครอบคลุมทุกประเภท รวมทั้งมีวัฒนธรรมพื้นเมือง ภูมิปัญญา ที่เป็นต้นทุนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการผลิตด้านอื่นๆ
- ๗) มีหน่วยงานการพัฒนาศักยภาพแรงงานระดับภาคในพื้นที่ สามารถพัฒนา แรงงานสนับสนุนภาคการผลิตได้

๑.๑.๒ จุดอ่อน

- ๑) มูลค่าผลผลิต ต่อพื้นที่การเพาะปลูก ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ในขณะที่ จังหวัดในกลุ่มเดียวกัน มีมูลค่าผลผลิตสูงกว่ามูลค่าเฉลี่ยของประเทศ
- ๒) เกษตรใช้สารเคมีในการผลิตสินค้า เกษตรปริมาณมาก ทำให้ผลผลิตไม่ได้มาตรฐาน อาหารปลอดภัย
- ๓) ผลตอบแทนจากการทำเกษตรอินทรีย์ยังไม่จูงใจให้เกษตรกรรักษามาตรฐานการผลิต
- ๔) ขาดการจัดการน้ำเสีย เป็นสาเหตุต่อการพัฒนาสินค้าเกษตรตามมาตรฐาน GAP ยั่งยืน
- ๕) ขาดแคลนแรงงานไร้ฝีมือในภาคอุตสาหกรรมแปรรูปทางการเกษตร
- ๖) การประชาสัมพันธ์และการบริหารจัดการด้านการตลาดในด้านท่องเที่ยวยังขาดการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ
- ๗) ผู้ประกอบการขาดทักษะในการให้บริการด้านการท่องเที่ยว
- ๘) ขาดปัจจัยในด้านอัตลักษณ์ (ภาพลักษณ์ เสน่ห์) ในการดึงดูดนักท่องเที่ยว
- ๙) สถานที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวมีขนาดเล็ก ยังไม่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่ได้

๑.๑.๓ โอกาส

- ๑) มีกฎหมายด้านวิสาหกิจชุมชน ในการสนับสนุนให้เกิดองค์กรชุมชน

- ๒) รัฐบาลส่งเสริมการลงทุนของกลุ่มเกษตรกรอย่างต่อเนื่องในลักษณะกองทุนต่างๆ
- ๓) มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีทางการเกษตรอย่างต่อเนื่องโดยฝ่ายวิชาการภาครัฐและสถาบันการศึกษา
- ๔) รัฐบาลมีการส่งเสริมให้ประชาชน ท่องเที่ยวภายในประเทศ ทำให้จังหวัดราชบุรีได้รับประโยชน์ เนื่องจากมีระยะทางห่างจากกรุงเทพไม่มากนัก
- ๕) กลุ่มจังหวัดมีทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงเป็นวงจรรายในกลุ่มจังหวัด ทำให้นักท่องเที่ยวจากกลุ่มจังหวัดสามารถเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดมากขึ้น
- ๖) รัฐบาลส่งเสริมการผลิตอาหารปลอดภัยเพื่อการส่งออก

๑.๑.๓ อุปสรรค

- ๑) ปัญหาภาวะเศรษฐกิจโลก และโรคระบาด มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวภายในประเทศและผลิตอาหารเพื่อการส่งออก
- ๒) ราคาปัจจัยการผลิตสูงขึ้นทำให้การผลิตสินค้าด้านการเกษตรมีต้นทุนสูง

๑.๒ ด้านสังคม

๑.๒.๑ จุดแข็ง

- ๑) ชุมชนมีความตระหนักรู้มากขึ้นในการแก้ไขปัญหาสังคมด้วยวิธีของชุมชนเอง
- ๒) ประชาชนเข้าถึงการบริการสาธารณสุขที่ดี
- ๓) ประชาชนฐานะที่เหมาะสม พอเพียงต่อมีงานทำและรายได้
- ๔) วัฒนธรรม ประเพณี ท้องถิ่นที่ทุกคนเผ้าให้การยอมรับและส่งเสริมการสืบทอด
- ๕) การมีส่วนร่วมของประชาชนจังหวัดราชบุรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคกลางและระดับประเทศ

๑.๒.๒ จุดอ่อน

- ๑) ปัญหาด้านคุณภาพชีวิตและครอบครัวสูงกว่าค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตและครอบครัวของภาคกลาง และค่าเฉลี่ยของประเทศ
- ๒) ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่ยังไม่ลดลง
- ๓) เด็กและเยาวชนมีค่านิยมการดำรงชีวิตชีวิตที่ไม่เหมาะสม
- ๔) เด็กนักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ อังกฤษ ภาษาไทย ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐
- ๕) บุคลากรทางการศึกษามีความเชี่ยวชาญวิชาหลัก ในระบบการศึกษาที่ไม่เพียงพอ
- ๖) ชุมชนยังมีปัญหาด้านสุขอนามัย และสิ่งแวดล้อมชุมชนที่ดี
- ๗) สังคมในปัจจุบันมีจิตสาธารณะไม่เพียงพอ ทำให้เกิดพฤติกรรมไม่เหมาะสม
- ๘) การละเลยต่อการปฏิบัติตามกฎหมาย ทำให้ขาดวินัยทางสังคม
- ๙) การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ในการให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการปรับทิศทางของสังคมที่เหมาะสมยังไม่เพียงพอ

เหมาะสมยังไม่เพียงพอ

- ๑๐) มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด และยังมีสถิติการจับกุมที่ไม่ลดลง

๑.๒.๓ โอกาส

- ๑) นโยบายรัฐบาล กำหนดให้ทุกฝ่ายเร่งสร้างความสมานฉันท์ โดยใช้ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี

๑.๓ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๓.๑ จุดแข็ง

- ๑) สภาพพื้นที่มีลุ่มน้ำ เหมาะสมกับภาคเกษตร และมีทรัพยากรธรรมชาติ หลากหลายสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์

๑.๓.๒ จุดอ่อน

- ๑) พื้นที่บางส่วนมีปัญหาฝุ่นละออง
- ๒) พื้นที่ป่าไม้ถูกบุกรุก
- ๓) พื้นที่บางส่วนมีปัญหาคุณภาพน้ำ

๑.๓.๓ โอกาส

- ๑) กระแสการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กำลังเป็นที่นิยม ทำให้พื้นที่ป่าไม้ ลุ่มน้ำ ตามธรรมชาติของจังหวัดสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้

๑.๓.๔ อุปสรรค

- ๑) ภาวะโลกร้อนส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของจังหวัด เช่น ขาดน้ำ ไฟป่า

๑.๔ ด้านความมั่นคง

๑.๔.๑ จุดอ่อน

- ๑) เป็นพื้นที่ติดชายแดนและเป็นทางการลำเลียงยาเสพติดและแรงงานต่างด้าวผิด

กฎหมาย

- ๒) มีเรือนจำพิเศษที่ควบคุมผู้ต้องขังยาเสพติดที่มีโทษสูงตั้งอยู่ในพื้นที่
- ๓) มีการบุกรุกพื้นที่ป่าบริเวณแนวชายแดนในการประกอบธุรกิจที่พักและการท่องเที่ยว
- ๔) มีการขยายตัวของชุมชนเข้าไปในพื้นที่ป่าบริเวณแนวชายแดนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
- ๕) ขาดการกำหนดแนวเขตพื้นที่ป่าให้ชัดเจน
- ๖) การรับรู้ข่าวสารจากสื่อและกลุ่มบุคคลมีมุ่งหวังผลทางลบเกี่ยวกับสถาบันสำคัญของชาติ
- ๗) โรงงานอุตสาหกรรมที่มีความต้องการแรงงานมาก
- ๘) มีศูนย์พักพิงผู้หนีภัยจากการสู้รบตั้งอยู่(บ้านถ้ำหิน)ซึ่งเป็นที่หลบซ่อนแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย
- ๙) ประชาชนไม่มีความรู้ในการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ
- ๑๐) ประชาชนขาดอุปกรณ์การช่วยเหลือผู้ประสบภัยฯ

๑.๔.๒ จุดแข็ง

- ๑) มีการบูรณาการงานและมีความเข้มงวดในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด
- ๒) ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และแก้ไขปัญหา ยาเสพติด
- ๓) มีศูนย์วิวัฒน์พลเมืองในการป้องกันและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดในพื้นที่
- ๔) ภาครัฐมีกิจกรรมสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้กลุ่มมวลชน แนวชายแดนอย่างต่อเนื่อง
- ๕) ประชาชนมีความจงรักภักดีต่อสถาบันสำคัญของชาติ
- ๖) มีกองกำลังตั้งอยู่ในพื้นที่ชายแดนสามารถเฝ้าระวังได้อย่างครอบคลุมและมี ประสิทธิภาพ
- ๗) มีศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพบกในพื้นที่
๘. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาภัย ธรรมชาติ

๑.๔.๓ โอกาส

- ๑) รัฐบาลมีนโยบายที่ชัดเจนในการเปิดทุนสถาบัน
- ๒) ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญต่อสถาบันสำคัญของชาติ
- ๓) รัฐบาลและนักวิชาการมีการเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อสาธารณะทำให้ประชาชนได้รับรู้ ข่าวสารและเกิดความตระหนักมากขึ้น
- ๔) มีนโยบายและเปิดโอกาสให้ราษฎรที่ทำกินและอาศัยในพื้นที่อยู่ร่วมกับป่าโดยปฏิบัติ ให้ถูกต้องตามกฎหมาย
- ๕) พื้นที่จังหวัดราชบุรีไม่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงอย่างรุนแรงด้านภัยธรรมชาติ

๑.๔.๔ อุปสรรค

- ๑) ผู้ค้ามีการปรับเปลี่ยนวิธีการจำหน่าย/ขนส่ง ยาเสพติดตลอดเวลา
- ๒) เจ้าหน้าที่ของรัฐบางคนมีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- ๓) การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้แนวชายแดนมีผู้มีอิทธิพลให้การสนับสนุน
- ๔) ไม่สามารถพยากรณ์การเกิดภัยทางธรรมชาติได้
- ๕) ความต้องการแรงงานไร้ฝีมือจากแรงงานต่างด้าวของสถานประกอบการเนื่องจาก ค่าจ้างต่ำ
- ๖) เยาวชนขาดการรับรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยทำให้ไม่เข้าใจในการดำรงไว้ซึ่ง สถาบันของชาติ

จากการทบทวนสภาพแวดล้อมจังหวัดราชบุรี ไม่ส่งผลกระทบต่อทิศทางการพัฒนาจังหวัด ทั้งในด้านการลดต้นทุน และเพิ่มมูลค่าการผลิต เช่น การสร้างคุณภาพและมาตรฐานด้านการผลิต อาหารปลอดภัย การเพิ่มมูลค่าสินค้า OTOP ตลอดจนการใช้ต้นทุนทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวเพื่อการ สร้างรายได้เพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดราชบุรี

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมจังหวัดราชบุรี การพิจารณาศักยภาพและสภาพปัญหาของจังหวัดราชบุรี จึงกำหนดเป้าหมาย พันธกิจ เป้าประสงค์และแนวทางการพัฒนาการพัฒนาจังหวัดราชบุรี ดังนี้

□ วิสัยทัศน์

“ ผู้นำเกษตรปลอดภัย มุ่งให้เป็นเมืองน่าอยู่ และใช้ทุนทางปัญญาสร้างรายได้ ”

□ พันธกิจจังหวัด

๑. ดำเนินการยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานสินค้าและบริการให้เป็นสินค้ามีคุณภาพปลอดภัย และเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด
๒. พัฒนาครอบครัวและชุมชนให้เข้มแข็ง สร้างวินัยทางสังคม ตลอดจนการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเป็นเมืองที่น่าอยู่

□ ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวและผลผลิตเชิงสร้างสรรค์

ให้ความสำคัญกับการดำเนินการยกระดับการผลิตสินค้าจังหวัดราชบุรี โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจและยกระดับความเชี่ยวชาญ แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพ วิชากิจชุมชนผู้ประกอบการ โดยการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการพัฒนากระบวนการผลิต เพื่อลดต้นทุนการผลิต การใช้พลังงานทดแทน พัฒนามาตรฐานการผลิต ให้สินค้าและบริการที่สำคัญของจังหวัดราชบุรีเป็นที่ยอมรับของตลาดและผู้บริโภค เช่น สินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย สินค้าบริการและการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์(Creative Economy)โดยการสนับสนุนบุคลากรที่มีความคิดสร้างสรรค์ และมีทักษะทางศิลปะในการสร้างสรรค์งานที่มีคุณค่า การใช้องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการ โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้า OTOP งานฝีมือและหัตถกรรม ศิลปะการแสดงพื้นบ้าน และงานสถาปัตยกรรม

เป้าประสงค์

- ๑.สินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปได้รับการรับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัย

ตัวชี้วัดและเป้าหมายการพัฒนา (KPI/Targets)

- แปลง/ฟาร์ม
- แปลง/ฟาร์ม ที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP/มาตรฐานฟาร์ม จำนวน ๖,๐๐๐
 - เพิ่มคุณค่า/ผลผลิตที่สำคัญเฉลี่ยต่อหน่วยพื้นที่ผลิต
 - ต้นทุนการผลิตสามารถลดได้ในการผลิตข้าวเครื่องเคลือบดินเผาและOTOPร้อยละ ๑๐
 - ผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าชุมชน ร้อยละ ๗๐ ของผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการ ขึ้นทะเบียน
 - จำนวนสินค้าเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ที่ได้รับการส่งเสริม จำนวน ๒๐ ชนิดสินค้า
 - ร้อยละการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐
 - มูลค่าการผลิตสินค้าเกษตร ขยายตัวในระยะ ๔ ปีไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘
 - ร้อยละของผลผลิตที่ผ่านการตรวจสอบความปลอดภัย(ร้อยละ๘๐)
 - รายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๐

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาทักษะเพื่อการผลิตที่ได้มาตรฐานคุณภาพ
- ส่งเสริมการลดต้นทุน และพัฒนาพลังงานทดแทน
- ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนและเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์
- พัฒนาและขยายการตลาด
- พัฒนาการบริการและการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาสังคมคุณธรรมและชุมชนเข้มแข็ง

ให้ความสำคัญกับการดำเนินการส่งเสริมให้มีการน้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำรงชีวิต การสร้างครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็งพึ่งตนเองได้ องค์กรชุมชนมี ประสิทธิภาพ ประชาชนได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ มีสุขภาวะเหมาะสม การบังคับใช้กฎหมายทั่วถึง และเป็นธรรม สร้างวินัยทางสังคม สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แก้ไขปัญหาการว่างงาน แก้ไขปัญหายาเสพติด ตลอดจนแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน ในกลุ่มเสี่ยง

เป้าประสงค์

- ๑.ลดปัญหายาเสพติดและสถิติการเกิดอาชญากรรม
- ๒.ประชาชนมีวินัยทางสังคมและสมานฉันท์
๓. เด็ก เยาวชน ครอบครัว ชุมชน เข้มแข็งมีภูมิคุ้มกันและพึ่งตนเองได้
- ๔.ประชาชนในพื้นที่ชายแดนมีคุณภาพชีวิตผ่านเกณฑ์ จปฐ.

ตัวชี้วัดและเป้าหมายการพัฒนา (KPI/Targets)

- ๑.จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีการส่งเสริมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ ๓๐
- ๒.หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีแผนแม่บทชุมชน ร้อยละ ๕๐
- ๓.ประชากรที่อายุเกิน ๑๕ ปีที่ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัย ร้อยละ ๖๐
- ๔.จำนวนคดีที่ขึ้นศาลเยาวชนและครอบครัว ลดลงร้อยละ ๒๐
- ๕.จำนวนสถานประกอบการที่ได้รับการขึ้นทะเบียนให้บริการคอมพิวเตอร์ มีระบบการควบคุมการเล่นเกมส์ของเด็กและเยาวชน ร้อยละ ๑๐๐
- ๖.จำนวนผู้เดือดร้อนที่ได้รับการแก้ไขปัญหามาตามแผนแก้ไขปัญหาสังคม และพัฒนาคุณภาพชีวิต ร้อยละ ๘๐
๗. เรื่องร้องเรียนได้รับการแก้ไขและเรื่องยุติได้ ร้อยละ ๖๐
๘. การจับกุมผู้กระทำความผิดในแต่ละกลุ่มคดีที่เกิด ร้อยละ ๓๐
๙. ประชาชน/เยาวชน ที่ได้รับการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด
๑๐. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ป่วยที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
๑๑. ประชาชนได้รับการส่งเสริมแนวคิดตามระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

- ๑.ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
- ๒.ส่งเสริมวินัยสังคมและการบังคับใช้กฎหมาย
- ๓.พัฒนา เด็ก เยาวชน ครอบครัวชุมชน ให้เข้มแข็งตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๔.ส่งเสริมกิจกรรมสุขภาพ และ ศิลปวัฒนธรรมให้แก่ ครอบครัวและชุมชน
- ๕.พัฒนาศักยภาพและเพิ่มคุณภาพชีวิตแรงงาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาความอุดมสมบูรณ์และคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เป็นเมืองน่าอยู่

ดำเนินการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพิ่มพื้นที่ป่าและพื้นที่สีเขียว การจัดการปัญหาขยะมูลฝอย ลดมลพิษทางน้ำ ทรัพยากรถูกใช้อย่างยั่งยืนรู้คุณค่า ปรับสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ให้เป็นเมืองน่าอยู่

เป้าประสงค์

๑. พื้นที่สีเขียวและการรักษาป่าต้นน้ำและป่าชุมชน เพิ่มขึ้น
๒. คุณภาพน้ำ อากาศ และขยะมูลฝอย อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
๓. เป็นเมืองที่มีสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์เมืองที่เหมาะสม
๔. มีความหลากหลายและความสมดุลทางชีวภาพยิ่งขึ้น

ตัวชี้วัดและเป้าหมายการพัฒนา (KPI/Targets)

๑. พื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าอนุรักษ์ต้นน้ำลำธารไม่ลดลงจากภาพถ่ายดาวเทียม
๒. จำนวนต้นไม้ที่มีการปลูกใหม่ ๘๔,๐๐๐ ต้น
๓. จำนวนแม่น้ำ/คลอง ที่ได้รับการพัฒนามาตรฐานคุณภาพน้ำ ๑๒ แห่ง
๔. ปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องกำจัด ณ ปีฐาน ลดลง ร้อยละ ๔๐
๕. ฟาร์มปศุสัตว์ได้รับการแก้ไขปัญหาการกำเนิดมลพิษทางน้ำร้อยละ ๒๐
๖. ระดับความสำเร็จในการสร้างความหลากหลายและและความสมดุลทางชีวภาพ
๗. ร้อยละของแหล่งกำเนิดมลพิษ ทางน้ำและอากาศ ได้รับการแก้ไขเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๐

กลยุทธ์

๑. การจัดการปัญหาขยะมูลฝอยและคุณภาพน้ำ
๒. ส่งเสริมการการเพิ่มพื้นที่สีเขียวและ ธนาकारต้นไม้
๓. การสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วม
๔. ส่งเสริมการพัฒนาสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์เมืองที่เหมาะสม
๕. ส่งเสริมความหลากหลายและความสมดุลทางชีวภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ความมั่นคง

เป้าประสงค์

๑. ลดปัญหายาเสพติดและสถิติการเกิดอาชญากรรม
๒. ลดการบุกรุก พื้นฟู และเพิ่มพื้นที่ป่าแนวชายแดน
๓. ปกป้องและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
๔. ลดจำนวนแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย
๕. ชุมชนสามารถป้องกันและ บรรเทาผลกระทบจากสาธารณสุขได้มากขึ้น

ตัวชี้วัดและเป้าหมายการพัฒนา (KPI/Targets)

๑. ประชาชน/เยาวชน ได้รับการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับโทษของยาเสพติด
๒. จำนวนผู้ค้า/ผู้เสพยาเสพติด ถูกจับกุมมากขึ้น ร้อยละ ๒๐
๓. จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐
๔. การจับกุมผู้กระทำความผิดในแต่ละกลุ่มคดีที่เกิดร้อยละ ๓๐
๕. ประชาชนมีความมั่นใจ,ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๐
๖. พื้นที่ป่าตามแนวชายแดนไม่ลดลงจากภาพถ่ายดาวเทียม
๗. พื้นที่ป่าตามแนวชายแดนเพิ่มขึ้น ๔๐๐ ไร่

๘. มีเครือข่ายการเฝ้าระวังพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น ๔๐๐ คน
๙. ประชาชนนำหลักการตามพระราชดำริ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐
๑๐. ประชาชนในพื้นที่โครงการพระราชดำริมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นร้อยละ ๑๐
๑๑. แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายและผู้หลบหนีเข้าเมืองลดลงร้อยละ ๑๐
๑๒. แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายจดทะเบียนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐
๑๓. คดีอาชญากรรมที่เกิดจากแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายและผู้หลบหนีเข้าเมืองลดลง ร้อยละ ๑๐
๑๔. ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงมีความพร้อมในการจัดการสาธารณสุขเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐
๑๕. มีเครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐

กลยุทธ์

๑. สนับสนุนกิจกรรมเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๒. ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดและอาชญากรรม
๓. ป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองและแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย
๔. ป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติบริเวณแนว

ชายแดน

๕. ส่งเสริมการดำเนินงานภาคประชาชนเพื่อความมั่นคงของชาติ
๖. ส่งเสริมประชาชนให้สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติจากสาธารณสุข

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาการบริหารและเสริมสร้างธรรมาภิบาล

ดำเนินการพัฒนาการบริหารจัดการไปสู่การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง(High Performance Organization)) ในการให้บริการประชาชนที่มีประสิทธิภาพภายใต้หลักการธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์

หน่วยงานในจังหวัดราชบุรีเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง

ตัวชี้วัดและเป้าหมายการพัฒนา (KPI/Targets)

๑. ความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และมีคะแนนประเมิน ไม่น้อยกว่า ๓๕๐ คะแนน
๒. ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ ร้อยละ ๘๐
๓. ความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระดับ ๕
๔. ความสำเร็จงานบริการที่รักษามาตรฐานระยะเวลาการให้บริการ ร้อยละ ๘๐
๕. ระดับความสำเร็จการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน ระดับ ๕

กลยุทธ์

๑. พัฒนาคุณภาพการบริหารภาครัฐ
๒. ป้องกันและและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
๔. พัฒนาการบริการประชาชน
